

Verslag van de strandexcursie naar Gravelines, op 29 mei 2005

Catherine Vandercruysse

Om 10 uur verzamelen een 15-tal leden van de Strandwerkgroep zich onder de vuurtoren van Gravelines. We hebben nog 2 uur voor het helemaal lage tij is, nochtans strekt het strand zich reeds ver weg voor ons.

Het eerste dat we bemerken zijn de ontelbare gaatjes in het natte strand. Al vlug is de dader onmaskerd: miljoenen wadslakjes *Hydrobia ulvae* kruipen over het strand zelf op de aangespoelde bivalven.

Bij een aangespoeld net is er spijtig genoeg niet veel te zien, of toch, de mooie agaatspisebed *Eurydice pulchra* met zijn bespikkeld doorschijnend lichaam. Een nogal grote penseelkrab *Hemigrapsus penicillatus* heeft betere tijden gekend. Ook schelpjes worden duchtig bekeken: witte dunschaal *Abra alba*, rechtsgestreepte platschelp *Tellina fabula*, nonnetje *Macoma balthica*, een levende purperslak *Nucella lapillus*, eieren van de gevlochten fuikhoren *Nassarius reticulatus*, vele kokkels *Cerastoderma edule* en zaagjes *Donax vittatus*, Amerikaanse zwaardscheden *Ensis directus*, en een oude klep van *Ensis minor*, stevige strandschelpen *Spisula solida* en halfgeknotte strandschelpen *Spisula subtruncata*, grote strandschelpen *Macra coralina*, mossels *Mytilus edulis* en een zeeboontje *Echinocyamus pusillus*.

We vinden enkele dode breedpootkrabben *Portumnus latipes*, met een licht zandkleurige rug met witte vlekjes, maar volgens sommigen met eigenlijk helemaal geen brede poten.

Marie-Thérèse stelt ons enige algen voor: zeesla *Ulva lactuca* en purperwier *Porphyra* spec, tongwier *Hypoglossum hypoglossoides*, mooi rozerood met een nerfje, een *Ceramium*-wier, kammetjeswier *Plocamium cartilagineum* met zijn donkerrode knobbeltjes, *Lomentaria articulata* en palmwier *Palmaria palmata*.

Ook zeevinger *Alcyonidium* spec., een kolonie mosdiertjes en eieren van de pijlinktvis *Loligo vulgaris* worden gevonden.

In een plas vangen we meloenkwalletjes *Beroe gracilis* en zeedruifjes *Pleurobrachia pileus*, prachtig toch die ribkwalletjes.

Zeevonk *Noctiluca scintillans* wordt uit een mui geschept en mee naar huis genomen (om 's avonds wat licht te maken??)

Voor de terugkeer, volgen we de kanaaldam. Veel is er op het eerste zicht niet te zien maar als je beter kijkt, krioelt het er van leven. Hij is bedekte met glibberig darmwier *Enteromorpha* spec., schaalhorens *Patella vulgata*, Japanse oesters *Crassostrea gigas*,

ruwe alikruik *Littorina littorea*, zeepokken *Balanus spec.*, vele honderden paardenanemonen *Actinia equina* en ook een paar tientallen effenkleurige en gebandeerde purperslakken *Nucella lapillus*. We bekijken lange tijd een pissebedje en besluiten eindelijk dat het een ruwstaartige kogelpissebed *Lekanesphaera rugicauda* is. Het interessantste van de dag komt nu: in de plassen langs de strekdam vinden we zeker vijf mannetjes gewone strandkrab *Carcinus maenas*, die pas verveld zijn; de vervelling ligt er als een tweeling naast. Maar dan een veel kleinere tweeling. We meten de schildbreedte 3,7 cm vóór de vervelling en 4,7 cm voor de 'nieuwe krab'; een andere groeide van 3,5 cm naar 4,5 cm. Op het eind van het artikel vind je een korte aanvulling hieromtrent van Marie-Thérèse Vanhaelen.

Een mooie steurgarnaal *Palaemon elegans* wordt door Manu op naam gebracht. Nog een fuikhoren *Nassarius reticulatus*, een tapijtschelp *Venerupis senegalensis* en een eikapsel van de wulk *Buccinum undatum* en vele zaagjes-kleppen *Donax vittatus* (voor Rita – 'couteautjes, ofte 'schelpengeld' voor de kindertjes van de Oostkust.)

Terug de dijk op. Boerenwaluwen doen zich tegoed aan de vele zwarte wiervliegjes. Een woelmuisje (noot van Guido: hoogstwaarschijnlijk een aardmuis *Microtus agrestis*) rent langs de dijk en loopt in zijn haast tegen iemands zijn schoen aan en breekt och arme zijn nek. Toch was het een zeer mooi diertje.

Guido trekt onze aandacht op enkele plantjes: zanddoddegras *Phleum arenarium*, duinreigersbek *Erodium dunense*, muurpeper *Sedum acre*, Deens lepelblad *Cochlearia danica* en het veel zeldzamere en grotere echt lepelblad *Cochlearia officinalis*.

Om 13 uur begint het te druppelen en zoeken we een overdekt terrasje om gezellig onze picknick te verorberen. Een beetje vervroegd einde van een interessante en mooie excursie.

Summary

This is a summary of some observations of a field trip to the estuary of the Aa, Petit-Fort-Philippe (near Gravelines, département du Nord, France): the eastern jetty and adjoining beach.

**Koningin Astridlaan 106
2550 Kontich**

Noot van Marie-Thérèse Vanhaelen: de zeer boeiende waarneming van de vervelling van de gewone strandkrab *Carcinus maenas* wil ik wat uitvoeriger beschrijven.